

నమాజ్ జనాజా

128వ అంశం : నమాజ్ జనాజా అత్యంత పుణ్యకార్యం.

హజరత్ అబుహురైరా رضي الله عنه ఇలా తెలిపారు. ప్రవక్త ముహమ్మద్ صلى الله عليه وسلم ఇలా బోధించారు: ఎవరైతే శవం వెంట ఉండి దానికై నమాజ్ ఆచరించేవరకు ఉంటారో వారికి ఒక ఖీరాత్ పుణ్యం, ఎవరైతే నమాజ్ జనాజా ఆచరించటమే కాక శవాన్ని ఖననం చేసేవరకు ఉంటారో వారికి రెండు ఖీరాత్ల పుణ్యం లభిస్తుంది. రెండు ఖీరాత్లంటే ఏమిటని ప్రశ్నించగా రెండు పెద్ద పెద్ద పర్వతాలకు సమానమైన పరిమాణాలని జవాబిచ్చారు. (దీన్ని బుఖారీ పేర్కొన్నారు.)

129వ అంశం : నమాజ్ జనాజాలో ఖీయాం (నిలబడి ప్రార్థించటం) ఉంటుంది - అందులో నాలుగు తక్బీర్లు (అల్లాహు అక్బర్ అని పలకటం) ఉంటాయి - అందు రుకూ (వంగుట) మరియు సజ్జా (సాష్టాంగం) ఉండవు.

130వ అంశం : నమాజ్ జనాజా గాయిబానా (పరోక్షంగా) ఆచరించవచ్చు. అనగా ఒక ముస్లిం ఏదైనా ఒక ప్రాంతంలో మరణిస్తే వేరే ప్రాంతంలో అతని శవం లేకుండానే అతనికొరకు నమాజ్ జనాజా ఆచరించవచ్చు.

హజరత్ అబుహురైరా رضي الله عنه ఇలా తెలిపారు. అబీసీనియా దేశానికి రాజైన నజ్జాషీ అను ముస్లిం మరణించగా ప్రవక్తగారు అదేరోజున మదీనా వాసులందరికి ఆవార్త తెలిపారు. తర్వాత ముస్లింలందరిని వెంటగాని ఈ ప్రార్థన మైదానంలో వరుసగా నిలబెట్టి ఆ మృతునికై నమాజ్ జనాజా ఆచరించారు. ఆ నమాజ్లో ఆయన నాలుగు తక్బీర్లు పలికారు. (దీన్ని బుఖారీ మరియు ముస్లిం పేర్కొన్నారు.)

131వ అంశం : మొదటి తక్బీర్ తర్వాత సూరయే ఫాతిహా పఠించాలి.

హజరత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ رضي الله عنه ఇలా తెలిపారు. ప్రవక్త ముహమ్మద్ صلى الله عليه وسلم నమాజ్ జనాజాలో సూరయే ఫాతిహా పఠించారు. (దీన్ని తిర్మిజీ, అబూదావూద్ 1215 సహీహ్ ఇబ్నెమాజా పేర్కొన్నారు.)

హజరత్ తల్హ ఇలా తెలిపారు: నేను ఇబ్నె అబ్బాస్ గారి వెనక నమాజ్ జనాజా ఆచరించాను. ఆయన నమాజ్లో సూరయే ఫాతిహా పఠించారు. నమాజ్ పూర్తిగావించిన తర్వాత ఇలా పలికారు: గుర్తుంచుకోండి ఇదే ప్రవక్తగారి విధానం. (దీన్ని బుఖారీ పేర్కొన్నారు.)

132వ అంశం : నమాజ్ జనాజాలో మొదటి తక్బీర్ తర్వాత సూరయే ఫాతిహా తప్పక పఠించాలి. రెండవ తక్బీర్ తర్వాత దరూద్ చదవాలి. మూడవ తక్బీర్ తర్వాత దుఆ నాల్గవ తక్బీర్ తర్వాత “అస్సలాం అలైకుం వరహ్మతూల్లా” అని పలుకుతూ నమాజ్ను పూర్తిచేయాలి.

133వ అంశం : నమాజ్ జనాజాలో సూరయే ఫాతిహా తర్వాత వేరే ఏదైనా సూరా కూడ చదవవచ్చు.

134వ అంశం : నమాజ్ జనాజాలో సూరయే ఫాతిహా, తర్వాత వేరే సూరా మరియు

ఇతర దుఆలు బిగ్గరగాను పఠించవచ్చు. మొల్లగాను పఠించవచ్చు.

హజరత్ తల్హా షహీదాలా తెలిపారు: నేనొకసారి ఇబ్నై అబ్బాస్‌గారి వెనుక నమాజ్ జనాజా ఆచరించాను. ఆయన ఆ నమాజ్‌లో మాకు వినిపించేటంత బిగ్గరగా సూరయే ఫాతిహా మరియు వేరే ఒక సూరా పఠించారు. నమాజ్ పూర్తయిన తర్వాత నేనాయన చేయి పట్టుకుని ప్రశ్నించగా ఆయనలీలా పలికారు. ఇదే ప్రవక్తగారి సదాచారం మరియు అసలు విధానమని మీరు తెలుసుకోవాలనే నేను బిగ్గరగా పఠించాను. (దీన్ని బుఖారీ 1335, అబుదావూద్, సనాయి 1987, తిర్మిజీ పేర్కొన్నారు.)

135వ అంశం : దరూద్ పిదవ మూడవ తక్బీర్ తర్వాత క్రింది హదీసుల్లో పేర్కొన్నా దుఆలలో ఏదైనా ఒక దుఆ పఠించాలి.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا صَلَّى عَلَيَّ الْجَنَائِزَةَ قَالَ: اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا وَشَاهِدِينَا وَعَابِدِنَا وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا وَذَكَرِنَا وَأَنْتَ اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الْإِسْلَامِ وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الْإِيمَانِ اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ وَلَا تُضِلَّنَا بَعْدَهُ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَأَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ. (1)

(1) హజరత్ అబూహురైరా ఇలా తెలిపారు ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహివసల్లం) నమాజ్ జనాజాలో ఈదువా పఠించేవారు. ఓ అల్లాహ్: మాయందు జీవించి యున్నవారందరిని మరణించిన వారందరిని ఇచ్చట ఉన్నవారిని, మాలోని చిన్న వారందరిని, పెద్దవారందరిని మాలోని పురుషులనందరిని క్షమింపుము. ఓ అల్లాహ్! నీవు మాలో ఎవరినైతే సజీవంగా ఉంచావో వారందరిని ఇస్లాం పై స్థిరపర్చుము. మాలో ఎవరైతే మృత్యువు ద్వారా ఆహ్వానిస్తావో వారిని ఈమాన్ స్థితిలో ఆహ్వానించుము. ఓ అల్లాహ్! మమ్ము పుణ్యకార్యం నుండి నష్టపర్చకుము. దీని తర్వాత మమ్ము కష్టాలపాలు చేయకుము. (దీన్ని అహ్మద్, అబూదావూద్, తిర్మిజీ 1024, ఇబ్నైమాజా 1498, పేర్కొన్నారు.)

عَنْ عُرْفِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: صَلَّى رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَلَيَّ جَنَائِزَةً فَحَفَظْتُ مِنْ عَنَابِهِ وَهُوَ يَقُولُ: اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ وَعَافِهِ وَأَعْفُ عَنْهُ وَأَكْرِمْ نُزُلَهُ وَوَسِّعْ مَلْجَأَهُ وَأَغْسِلْهُ بِالْمَاءِ وَاللَّيْلِ وَالنَّيْرِ وَقَهْ مِنَ الْخَطِيئَةِ كَمَا نَقَيْتَ الثُّوبَ الْأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ وَأَبْلِغْهُ دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ وَأَهْلًا خَيْرًا مِنْ أَهْلِهِ وَرَوْحًا خَيْرًا مِنْ رَوْحِهِ وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ وَأَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَمِنْ عَذَابِ النَّارِ قَالَ: حَتَّى تَمَيِّتَ أَنْ أَكُونَ أَنَا ذَلِكَ الْمَيِّتَ رَوَاهُ مُسْلِمٌ. (2)

(2) హజరత్ ఔఫ్ (రఅ) ఇలా తెలిపారు. ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహివసల్లం) ఒకసారి నమాజ్ జనాజా ఆచరించారు. ఆయన ఆ నమాజ్‌లో ఈదువా పఠించుచుండగా నేను కంఠస్థం చేసుకున్నాను. ఓ అల్లాహ్! ఇతన్ని (ఈ మృతున్ని) క్షమింపుము. ఇతనిపై దయచూపుము. ఇతనిని రక్షింపుము. ఇతన్ని మన్నింపుము. ఇతని నివాసమునకు గౌరవము ప్రసాదించుము. ఇతని సమాధిని విశాలపర్చుము. నీరు మంచు మరియు వడగళ్ళతో ఇతన్ని కడిగివేయుము. నీవు తెల్లటి దుస్తులను మురికినుండి ఎలా శుభ్రపర్చావో అలాగే ఇతన్ని పాపముల నుండి మలినముల నుండి పరిశుద్ధపర్చుము. అతని గృహము కంటే మంచి గృహం అతని జతకంటే

మంచి జత అతనికి ప్రసాదించుము. అతన్ని స్వర్గమునందు ప్రవేశింపజేయుము. సమాధి భాదల నుండి నరక శిక్షల నుండి అతన్ని రక్షించి శరణు ప్రసాదించుము. తర్వాత ఔఫ్ ఇలా ఫలికారు. ఈ ప్రార్థన విన్న తర్వాత ఆ మృతుని చోటనేనే ఉండి ఉంటే ఎంత బాగుండేదని నేను భావించాను.(దీన్ని ముస్తీం963, పేర్కొన్నారు.)

136వ అంశం : చిన్న శిశువు (బాలిక లేదా బాలుడు) చనిపోతే పై ప్రార్థనతోపాటు ఈ క్రింది హదీసులో పేర్కొన్న ప్రార్థలను కూడా పఠించాలి.

హజరత్ హసన్ షా గారు ఒక చిన్నపిల్లవాని నమాజ్ జనాజాలో సూరయే ఫాతిహా పఠించి ఈదువా కూడా పఠించారు. అల్లాహ్ ముజ్జీ అల్ హులన సలఫన్ వఫర్ తన్ వజుఖురన్ వ అజరన్ ఓ అల్లాహ్ ఇతనిని మా ముందువానిగా మాకై కృషి చేయువానిగా మాకు పుణ్యకారణం అవునట్లుగా అనుగ్రహించుము. (బుఖారీ)

137వ అంశం : శవం పురుషునిదైతే ఇమాం అతని తల వద్ద, శవం స్త్రీదైతే ఆమె శవపేటికకు మధ్య నిలబడి నమాజ్ ఆచరించాలి.

138వ అంశం : నమాజ్ జనాజాలో - శవం పురుషునిదైతే అతని మధ్యభాగాన, శవం స్త్రీదైతే ఆమె గుండె భాగానికి సమానంగా నిలబడటం తప్పు. సహీహ్ హదీస్ లో లేదు. హజరత్ అబుగాలిబ్ (రఅ) ఇలా తెలిపారు: నేనొకసారి అనస్ గారి వెంట ఉన్నాను. ఆయనా ఒక పురుషుని నమాజ్ జనాజా ఆచరించారు. అప్పుడతని తలభాగం వద్ద నిలుచున్నాను. ఆ శవపేటిక తీసివేసిన తర్వాత ఒక స్త్రీ శవం గల పేటిక వచ్చింది. ఆమెకై నమాజ్ జనాజా ఆచరించటానికి ఆయన శవపేటికకు మధ్యభాగాన నిలుచున్నారు. అక్కడ 'అలిగారు' కూడా ఉన్నారు. అనస్ గారు స్త్రీ పురుషుల నమాజ్ జనాజాకై వేర్వేరుగా నిలిచినందున ఆయనిలా ప్రశ్నించారు: అనస్! నీవు స్త్రీ పురుషుల నమాజ్ జనాజాకై వేర్వేరు స్థానాల్లో నిలుబడినట్టే ప్రవక్తగారు కూడా నిలబడేవారా? దానికి ఆయన 'అవును' అని జవాబిచ్చారు.(దీన్ని అహ్మద్, ఇబ్నె మాజహ్ 1494, తిర్మిజీ అబూదావూద్ 1214 సహిహ్, పేర్కొన్నారు.)

139వ అంశం : నమాజ్ జనాజాలో ప్రతి తక్బీర్ తోపాటు చేతులెత్తి మరల కట్టుకోవాలి. హజరత్ ఇబ్నె ఉమర్ షా గారు నమాజ్ జనాజాలోని ప్రతి తక్బీర్ తోపాటు చేతులెత్తి కట్టుకు నేవారు. (దీన్ని బుఖారీ రఫుల్ ఎదైన్ లో నయలుల్ అవుతార్ 68, పేర్కొన్నారు.)

140వ అంశం : అన్ని నమాజులలో వలెనే నమాజ్ జనాజాలో కూడా రెండు చేతులూ ఛాతీపై కట్టుకుని నిలబడాలి.

హజరత్ తావూస్ (ర.అ) ఇలా తెలిపారు. ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) గారు నమాజ్ లో తన కుడిచేయి ఎడమచేతిపై ఉంచి రెండు చేతులూ కట్టుకుని తన ఛాతీపై ఉంచుకునేవారు.(దీన్ని అబూదావూద్ 687 సహిహ్, పేర్కొన్నారు.)

141వ అంశం : నమాజ్ జనాజాను ఒక సలాముతోను, రెండు సలాములతోను పూర్తిచేయవచ్చు.

హజరత్ అబుహురైరా (రఅ) ఇలా తెలిపారు. ప్రవక్త ముహమ్మద్ (ﷺ) గారొకసారి నమాజ్ జనాజా ఆచరించారు. అందు నాలుగు తక్బీర్లు పలికారు. తర్వాత ఒకే సలాముతో పూర్తిచేశారు. (దీన్ని దారుఖత్తి, హాకిం, బైహఖీ అహకాముల్ జనాయిజ్ 128 పేజీలో పేర్కొన్నారు.)

142వ అంశం : ప్రజల సంఖ్యను బట్టి పంక్తులను (సఫ్) ఎక్కువ లేదా తక్కువ చేయవచ్చును.

143వ అంశం : జనాజా నమాజులో ప్రత్యేకంగా ఇన్ని పంక్తులు కావాలని హదీసులో ఏ విధమైన నిబంధన లేదు.

హజ్రత్ జాబిర్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ (رضي الله عنه) గారి ఉల్లేఖనం ప్రకారం ప్రవక్త (ﷺ) గారు ఇలా సెలవిచ్చారు. “ఈ దినమున అబీసీనియా (నూదాన్) కు చెందిన ఒక సౌశీల వంతుడైన (నజాషి) అస్మహా మరణం సంభవించింది. కాబట్టి రండి! మనమంతా పరోక్షంగా అతని జనాజా నమాజు ఆచరిద్దాం! హజ్రత్ జాబిర్ (రఅ) గారు ఇలా తెలిపారు. మేమంతా పంక్తుల్లో నిల్చున్నాము. ప్రవక్త (ﷺ) గారు జనాజా నమాజు ఆచరించారు. నమాజులో మేమంతా అనేక పంక్తుల్లో నిలబడే వాళ్ళం. (బుఖారి).

144వ అంశం : ఏ మృతుని జనాజా నమాజులో 40 మంది - పుణ్యాత్ములైన ఏకదైవారాధకులు పాల్గొంటారో ఆ మృతుని పాపాలను అల్లాహ్ క్షమించేస్తాడు.

హజ్రత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ (రఅ) గారి కథనం ప్రకారం ప్రవక్త (సఅనం) గారు ఇలా సెలవిస్తుండగా నేను విన్నాను ముస్లిం మృతుని జనాజా నమాజులో 40 మంది “షిర్క్” (బహుదైవారాధన) చేయనివారు పాల్గొన్నప్పుడు మృతుని కోసం వారు చేసిన ప్రార్థనను అల్లాహ్ స్వీకరిస్తాడు. (ముస్లిం 948).

145వ అంశం : నమాజ్ జనాజా మస్జిద్ లో కూడా ఆచరించవచ్చు.

146వ అంశం : స్త్రీలు కూడా మస్జిద్ లో నమాజ్ జనాజా ఆచరించవచ్చు.

హజరత్ అబూ సల్మా (రఅ) ఇలా తెలిపారు. హజరత్ సఅద్ బిన్ అబీవఖాస్ (رضي الله عنه) గారు మరణించినప్పుడు ఆయిషా ఇలా తెలిపారు. అతని శవాన్ని మస్జిద్ లో తీసుకురండి. నేను కూడా అతనికై నమాజ్ జనాజా ఆచరించెదను. కాని కొందరికిది (మస్జిద్ లో నమాజ్ జనాజా ఆచరించటం) నచ్చలేదు. అప్పుడు ఆమె ఇలా పలికారు. అల్లాహ్ మీద ప్రమాణం చేసి చెపుతున్నాను. ప్రవక్త ముహమ్మద్ (ﷺ) గారు బైజా యొక్క కుమారులు అయిన సుహీలో మరియు అతని సోదరుని నమాజ్ జనాజా మస్జిద్ లోనే ఆచరించారు. (దీన్ని ముస్లిం పేర్కొన్నారు.)

147వ అంశం : శ్మశానంలో నమాజ్ జనాజా ఆచరించరాదు.

హజరత్ అనస్ (رضي الله عنه) ఇలా తెలిపారు: ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) గారు సమాధుల మధ్య అనగా శ్మశానంలో నమాజ్ జనాజా ఆచరించకూడదని తెలిపారు. (దీన్ని తిబ్తరాణి, అల్ బాని గారు అహకాముల్ జనాయిజ్ 108లో, పేర్కొన్నారు.)

148వ అంశం : శ్మశానంలో లేని ఏదేని ఒక సమాధిపై జనాజా నమాజు చేయవచ్చు.

మా 149వ అంశం : మృతుని సమాధిలో ఖననం చేసిన తర్వాత కూడా అతనికై నమాజ్ ఆచరించవచ్చు.

హజరత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ رضی اللہ عنہ ఇలా తెలిపారు: ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) గార్ొకసారి ఒక కొత్త సమాధి వద్దకు చేరుకున్నారు. మృతునికై నమాజ్ ఆచరించ నిశ్చయించుకుని నిలబడినారు. ఆయన వెనుక అందరూ వరుసల్లో నిలబడగా ఆయన నాలుగు తక్బీర్లతో నమాజ్ జనాజా ఆచరించారు. (దీన్ని బుఖారీ1337, మరియు ముస్లిం956, పేర్కొన్నారు.)

గమనిక: మృతుని ఖననం చేయబడిన తర్వాత సమాధి నుండి బయటకు తీసుకుని రావడం అసాధ్యంగా నుండెను. కనుక ప్రవక్తగారు సమాధివద్దనే నిలబడి నమాజ్ జనాజా ఆచరించారు. ఖననం కంటే పూర్వం స్మశానంలో నమాజ్ జనాజా ఆచరించటం నిషిద్దం. అంశం 147 చూడుము. (దీన్ని తబ్రాని ప్రకటించినది.)

150వ అంశం : మృతదేహాలు ఎక్కువగా ఉంటే వాటన్నిటిని కలిపి ఒకేసారి నమాజ్ జనాజా ఆచరిస్తే చాలు.

151వ అంశం : స్త్రీ మరియు పురుషుడు ఇద్దరి మృతదేహాలుంటే ఇమాంకు ఎదుట పురుషుని శవపేటిక దాని తర్వాత (ఖిల్లావైపు) స్త్రీ శవపేటిక ఉండాలి.

హజరత్ ఇమాం మాలిక్ (రఅ) ఇలా తెలిపారు: ఉస్మాన్ బిన్ అఫ్ఫాన్, ఇబ్నె ఉమర్ అబుహురైరా మొదలగు సహాబాలు స్త్రీ పురుషులిద్దరికై నమాజ్ జనాజా ఆచరించే సమయాన పురుషుల శవపేటికను ఇమాంకు దగ్గరగా స్త్రీల శవపేటికను వాటిప్రక్క అనగా ఖిల్లావైపున ఉంచేవారు. (దీన్ని ఇమాం మాలిక్, కితాబుల్ జనాయిజ్ లో పేర్కొన్నారు.)

152వ అంశం : షహీదుల నమాజ్ జనాజా ఆలస్యంగా కూడా ఆచరించవచ్చు.

హజరత్ జాబిర్ ఇలా తెలిపారు. ప్రవక్తగారు ఉహద్ యుద్ధంలో వీరమరణం పొందిన మృతులను ఒక్కొక్క వస్త్రంలో ఇద్దరు చొప్పున శవస్రధారణ చేసి ఆ ఇద్దరిలో ఖుర్ఆన్ ఎక్కువగా ఎవరికి కంఠస్థంగా వుందో అదిగి జవాబు ప్రకారం సమాధిలో ముందు ఆ ఎక్కువ జ్ఞానం గలవానిని ఉంచేవారు. ఆ తర్వాత ఆయనిలా పలికారు. “ఈ వీర స్వర్గవాసులందరి పుణ్యకార్యాల గురించి నేను అంతిమ దినాన అల్లాహ్ సమక్షాన సాక్ష్యమిస్తాను” తర్వాత వారందరిని వారి రక్తసిక్త శరీరాలు మరియు దుస్తులతోపాటే సమాధుల్లో ఖననం చేయించారు. వారికి స్నానం చేయించ లేదు. వారికై నమాజ్ జనాజా కూడా ఆచరించలేదు. (దీన్ని బుఖారీ పేర్కొన్నారు.)

హజరత్ ఉఖ్బా رضی اللہ عنہ ఇలా తెలిపారు: ప్రవక్త ముహమ్మద్ (ﷺ) ఒకరోజు ఉహద్ అమరవీరుల సమాధుల వద్దకు వెళ్ళి వారికై నమాజ్ జనాజా ఆచరించారు. (దీన్ని బుఖారీ పేర్కొన్నారు.)

153వ అంశం : అత్మహత్య చేసుకున్న వ్యక్తికై ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) నమాజ్ జనాజా ఆచరించలేదు.

హజరత్ బాబిర్ رضی اللہ عنہ ఇలా తెలిపారు. ఒక వ్యక్తి ఒక పదునుగల ఆయుధంతో అత్మహత్య చేసుకున్నాడు. అతనికై ప్రవక్తగారు నమాజ్ జనాజా ఆచరించలేదు. (దీన్ని అహ్మద్, ముస్లిం978, నసయి1964, తిర్మిజీ1068, ఇబ్నెమాజమ్ పేర్కొన్నారు.)

154వ అంశం : ప్రవక్తగారు మరణించిన తర్వాత ఆయన నమాజ్ జనాజా మొదట

పురుషులు, తర్వాత స్త్రీలు, పిదప పిల్లలు, ఇమాం లేకుండానే ఒంటరి ఒంటరిగా ఆచరించారు.

హజరత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ ^ర ఇలా తెలిపారు. ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) గారు మరణించినప్పుడు ఆయన నమాజ్ జనాజాకై అనేకమంది ముస్లిం పురుషులు ప్రవేశించి నమాజ్ జనాజా ఆచరించారు. తర్వాత స్త్రీలు ప్రవేశించి వారు కూడా నమాజ్ జనాజా ఆచరించారు. తర్వాత పిల్లలు ప్రవేశించి నమాజ్ జనాజా ఆచరించారు. ప్రవక్తగారి నమాజ్ జనాజాలో ఎవరూ ఇమామత్ చేయలేదు. (దీన్ని ఇబ్నె మాజహ్ 1628, పేర్కొన్నారు.)

155వ అంశం : మూడు సమయాల్లో నమాజ్ జనాజా ఆచరించరాదు.

హజరత్ ఉఖ్బా ^ర ఇలా తెలిపారు. మూడు సమయాల్లో నమాజ్ జనాజా ఆచరించరాదని మరియు మృతదేహాలను ఖననం (పాతి పెట్టడం) చేయరాదని ప్రవక్తగారు తెలిపారు. ఆ మూడు సమయాలు సూర్యోదయ సమయాన - పూర్తిగా ఉదయించే వరకు, మిట్టమధ్యాహ్న సమయాన - సూర్యుడు కొద్దిగా వాలేవరకు, సూర్యాస్తమయ సమయాన - సూర్యుడు పూర్తిగా అస్తమించే వరకు. (దీన్ని ముస్లిం 831, అబుదావుద్ 2192, ఇబ్నీమాజా 1919 సహిహ్, పేర్కొన్నారు.)

156వ అంశం : నమాజ్ జనాజాకై అజాన్, ఇఖామత్ ఉండవు.

157వ అంశం : నమాజ్ జనాజా తర్వాత అందరూ గుమిగూడి ప్రార్థించటం (దుఅ) నిరాధారం, సహిహ్ హదీసులో లేదు. తప్పుడు కార్యం.